

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobkyně: Z. o. o. p. s. s. h. B. a Š.**, (dále též označovaná jako „Z. o. evid. č. X O. s. s. o. a o.“), zastoupena JUDr. Irenou Kohoutovou, advokátkou, se sídlem nám. T. G. Masaryka 13, Přerov, proti **žalovaným: 1) Národní památkový ústav**, se sídlem Valdštejnské nám. 3, Praha 1, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2005, č. j. 5 Ca 205/2004 - 111,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2005, č. j. 5 Ca 205/2004 - 111, **se ruší** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta její žaloba, jíž se domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí žalovaného ad 1), kterým byla zamítnuta její žádost ze dne 14. 9. 2004 o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a zrušení fiktivního negativního rozhodnutí žalovaného ad 2), který nerozhodl o odvolání stěžovatelky ze dne 4. 10. 2004 a tím potvrdil fiktivní negativní rozhodnutí žalovaného ad 1). Městský soud v Praze dále tímto usnesením odmítl návrh žalobkyně na ustanovení zástupce a žádost o osvobození od soudních poplatků. Městský soud podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), odmítl žalobu, jakož i návrh na ustanovení zástupce a žádost o osvobození od soudních poplatků, neboť přes výzvu ze dne 3. 8. 2005 i vlastní šetření soudu nebylo prokázáno oprávnění PhDr. H. P. za stěžovatelku jednat. Soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „čestné prohlášení člena výboru

stěžovatelky o předsednictví ani ve spojení s čestným prohlášením PhDr. H. P., neprokazují skutečnost, že PhDr. H. P. byla v době podání žaloby předsedkyní stěžovatelky, a byla tak oprávněna za ni jednat. Žádné další důkazy nebyly žalobkyní přes výzvu soudu předloženy ani jejich provedení navrženo.

Proti tomuto závěru Městského soudu v Praze stěžovatelka v kasační stížnosti namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předchozím řízení a vady řízení spočívající v nedostatku důvodů k rozhodnutí. Zároveň stěžovatelka požádala o osvobození od povinnosti platit soudní poplatek a o ustanovení zástupce soudem. V kasační stížnosti stěžovatelka zejména nesouhlasí s postupem soudu, který vyzýval žalovaného ad 1) k předložení nelegálně získaných kopií interních materiálů stěžovatelky, a nezabýval se ani otázkou jejich pravosti. Stěžovatelka opakovaně poukazovala na skutečnost, že jí žalovaný ad 1) dne 21. 6. 2004 násilně zabavil veškeré její interní materiály poté, co vyměnil zámek u její kanceláře. Stěžovatelka se cítí být postupem soudu diskriminována, neboť ač odůvodněně opakovaně žádala o ustanovení právního zástupce, soud její žádost odmítl a znemožnil tak žalobkyni za pomoci ustanoveného právního zástupce „odstranit překážky postupu řízení“, resp. doložit soudem požadované skutečnosti takovým způsobem a formou, který by soud nepochybnil. Městský soud v Praze dále podle stěžovatelky bez uvedení relevantního důvodu odmítl čestné prohlášení její předsedkyně, tj. PhDr. H. P., aniž by uvedl, v čem spatřuje jeho nedostatečnost či nedůvěryhodnost osoby předsedkyně. Stěžovatelka rovněž namítala, že ustanovený zástupce mohl pomoci s formulací čestného prohlášení Z. B., člena výboru stěžovatelky, aby nebylo z formálních důvodů odmítnuto. Dále zdůraznila, že se řídila vyjádřením místopředsedy Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2005, zn. 4641/2005 St, podle kterého by postačoval dotaz na některého člena organizace směřující k ověření skutečností uvedených v čestném prohlášení předsedkyně stěžovatelky. Stěžovatelka doplnila, že pan Z. B. je členem výboru stěžovatelky a je plně orientován v časové posloupnosti změn na předsednickém postu, takže by svým čestným prohlášením neosvědčoval skutečnosti, které by nebyly aktuální. Opírá-li soud odůvodnění napadeného usnesení o důkazy předložené účastníky řízení z jiných soudních spisů vedených u Městského soudu v Praze v „souvisejících právních věcech“, má stěžovatelka za to, že byla postupem soudu opakovaně krácena na svých právech, neboť si soud takto opatřil důkazy v „neprospěch“ stěžovatelky, zatím co v jiných spisech jsou důkazy svědčící v její prospěch. V postupu soudu stěžovatelka spatřuje porušení Úmluvy Mezinárodní organizace práce o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, zejména čl. 3 odst. 1 a odst. 2. Stěžovatelka kasační stížnost uzavírá s tím, že za jediný důkaz, který by mohl zjevně zpochybnit předsednictví PhDr. H. P., považuje nesouhlasné stanovisko některého ze členů stěžovatelky, nikoli však zcela nedůvodné námítky žalovaného ad 1), který nemůže žádným způsobem zasahovat do činnosti stěžovatelky a vyjadřovat se k jejímu vnitřnímu uspořádání a volbě jejího orgánu. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Přípisem zdejšímu soudu ze dne 6. 8. 2007 stěžovatelka podala návrh na opravu názvu účastníka řízení v záhlaví rozsudků s odůvodněním, že v průběhu trvání soudního řízení došlo dne 15. 8. 2005 rozhodnutím členské konference jako vrcholného orgánu stěžovatelky ke změně jejího názvu (na: Z. o. evid. č. X O. s. s. o. a o.). Tuto změnu stěžovatelka oznámila jak soudu I. stupně tak i Nejvyššímu správnímu soudu a požádala, aby byla tato změna reflektována.

V doplnění kasační stížnosti pak uvedla, že uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Žalovaný ad 1) zaslal ke kasační stížnosti vyjádření ze dne 1. 11. 2005, v němž uvedl, že stěžovatelka pouze rozvádí své přednesy uplatněné před městským soudem, aniž by uváděla cokoli nového, co by pro posouzení věci bylo relevantní. Žalovaný ad 2) se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2006, č. j. 5 Ca 205/2004 - 129, bylo stěžovatelce pro řízení o kasační stížnosti přiznáno osvobození od soudních poplatků a ustanoven zástupce.

Kasační stížnost byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení a je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), byla podána osobou oprávněnou, stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnosti je přípustná a její důvodnost posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Stěžovatelka namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzované věci vycházel ze závěrů, ke kterým dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve skutkově i právně obdobné věci vedené pod sp. zn. 1 As 38/2006.

Nejvyšší správní soud se především zabýval pro posouzení věci stěžejní otázkou, zda PhDr. H. P. prokázala své oprávnění za stěžovatelku v řízení o žalobě jednat či nikoli.

Podle § 33 odst. 4 s. ř. s. za právnickou osobu jedná ten, kdo je k tomu oprávněn podle zvláštního zákona. Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby. Kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění na výzvu soudu prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat pouze jediná osoba.

Základními dokumenty, které v případě stěžovatelky mohly sloužit k prokázání oprávnění PhDr. H. P. jednat za stěžovatelku, jsou zakladatelský dokument (zápis z ustavující členské schůze) či stanovy, které upravují jednání za stěžovatelku, a zápis z členské schůze, na níž byla PhDr. H. P. zvolena předsedkyní stěžovatelky.

Obsahem soudního spisu je mj. usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. 33 Nc 1461/2004, z něhož je zřejmé, že žalovaný ad 1) bez souhlasu stěžovatelky převzal její interní materiály a jak vyplynulo ze sdělení stěžovatelky, ta je dosud nemá k dispozici. Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze proto důvodně předpokládat, že stěžovatelka skutečně bez vlastního zavinění nedisponuje výše uvedenými dokumenty, které by mohly bezpečně prokázat oprávnění PhDr. H. P. jednat za stěžovatelku. Těmito dokumenty naopak zřejmě disponuje žalovaný ad 1).

Nejvyšší správní soud k tomu zdůrazňuje, že prokázání oprávnění jednat za právnickou osobu ve smyslu § 33 odst. 4 s. ř. s. je jednou z podmínek řízení, a proto nemůže být závislé na vůli jiného účastníka řízení, zejména ne na protistraně. V opačném případě by žalovaný mohl zabránit stěžovatelce v přístupu k soudu, což představuje v právním státě nepřipustný zásah do práva na soudní ochranu.

Za této situace lze za dostatečný podklad k prokázání uvedené skutečnosti považovat dokument, který stěžovatelka dne 17. 8. 2005, tj. před vydáním napadeného usnesení, předložila Městskému soudu v Praze - čestné prohlášení pana Z. B. ze dne 15. 8. 2005, člena výboru stěžovatelky, kde je uvedeno, že PhDr. H. P. byla členskou schůzí stěžovatelky řádně zvolena předsedkyní a že je oprávněna v souladu se Stanovami za stěžovatelku jednat jako její statutární orgán. Z úřední činnosti je soudu dále známo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 46/2006 - 107, ze dne 11. 7. 2007), že žalovaný ad 1) v dopise ze dne 12. 5. 2004 s PhDr. H. P. jako s předsedkyní stěžovatelky komunikoval. Zmíněný dopis ze dne 12. 5. 2004 vyvrací argument žalovaného ad 1), že předsedkyní stěžovatelky v této době byla paní Š. S., zvolená členskou schůzí konanou dne 18. 12. 2003, a podporuje tvrzení stěžovatelky, že Š. S. na funkci předsedkyně rezignovala a členská schůze konaná v březnu 2004 následně opětovně zvolila PhDr. H. P. předsedkyní stěžovatelky. V opačném případě by se totiž žalovaný ad 1), který byl o zvolení Š. S. informován, neobracel dne 12. 5. 2004 na PhDr. H. P. jako na předsedkyní stěžovatelky. Vzhledem k uvedenému a k tomu, že nevyvstaly významnější pochybnosti o tom, že PhDr. H. P. byla při zahájení a v průběhu soudního řízení oprávněna za stěžovatelku jednat, shledal zdejší soud tuto námitku důvodnou.

Nejvyšší správní soud rovněž přisvědčil stěžovatelce, která odkazovala na vyjádření místopředsedy Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2005, zn. 4641/2005 St, podle něhož by k prokázání oprávnění jednat za stěžovatelku postačoval dotaz na některého člena organizace směřující k ověření skutečností uvedených v čestném prohlášení předsedkyně. Podobně Městský soud v Praze v usnesení č. j. 5 Ca 205/2004 - 105 ze dne 3. 8. 2005, jímž stěžovatelku vyzval k prokázání oprávnění PhDr. H. P. jednat za stěžovatelku, poukázal na možnost prokázat tuto skutečnost výsledkem svědků. Nejvyšší správní soud považuje důkaz výsledkem svědků, který by Městský soud v Praze zřejmě akceptoval jako důkaz dostatečně průkazný, za srovnatelně věrohodný s předloženými listinami, jež však Městskému soudu v Praze nepostačovaly.

K návrhu stěžovatelky na opravu názvu účastníka řízení v záhlaví rozsudků Nejvyšší správní soud uvádí, že je mu z úřední činnosti známo, že nový název stěžovatelky „Z. o. evid.č. X O. s. s. o. a o.“ nebyl O. s. s. o. a o. zaregistrován a tento název není nikde evidován (viz usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 56/2006 - 107 ze dne 29. 8. 2007). Naopak stěžovatelka je nadále vedena pod původním názvem „Z. o. o. p. s. s. h. B. a Š.“ a o správné označení se vede spor u Obvodního soudu pro Prahu I. Ovšem s ohledem na evidenční číslo stěžovatelky, které je uváděno konstantně od počátku řízení před soudem shodně, nemá zdejší soud o totožnosti účastníka řízení pochybnost.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že Městský soud v Praze nesprávně aplikoval ustanovení § 33 odst. 4 s. ř. s., čímž bylo stěžovatelce odepřeno právo na přístup k soudu a právo na soudní přezkoumání zákonnosti rozhodnutí orgánu veřejné správy.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo než napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušit pro nezákonnost všech jeho výroků a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na Městském soudu v Praze nyní bude, aby rozhodl o návrhu na ustanovení zástupce stěžovatelky pro řízení o žalobě a v tomto řízení dále pokračoval s tím, že oprávnění PhDr. H. P. jednat za stěžovatelku v souzené věci bylo dostatečně prokázáno. V dalším řízení rovněž vyjasní

název stěžovatelky, pokud stěžovatelka bude svůj název, pod kterým podala žalobu i kasační stížnost, zpochybňovat.

V novém rozhodnutí ve věci Městský soud v Praze podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

